

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (desátého rozšířeného senátu)

9. června 2021 *

„Státní podpory – Německý trh letecké dopravy – Veřejná půjčka zaručená Německem ve prospěch společnosti Condor Flugdienst v rámci pandemie COVID-19 – Rozhodnutí nevznášet námitky – Podpora určená k nápravě škod způsobených mimořádnou událostí – Článek 107 odst. 2 písm. b) SFEU – Posouzení škod – Příčinná souvislost – Povinnost uvést odůvodnění – Zachování účinků rozhodnutí“

Ve věci T-665/20,

Ryanair DAC, se sídlem ve Swords (Irsko), zastoupená E. Vahidou, F.-C. Laprévotem, V. Blancem, S. Ratingem a I.-G. Metaxas-Maranghidisem, advokáty,

žalobkyně,

proti

Evropské komisi, zastoupené L. Flynnem, F. Tomat, a V. Bottkou, jako zmocněnci,

žalované,

podporované

Spolkovou republikou Německo, zastoupenou J. Möllerem, R. Kanitzem a P.-L. Krügerem, jako zmocněnci,

dále

Francouzskou republikou, zastoupenou E. de Moustier a P. Dodellerem, jako zmocněnci,

a

Condor Flugdienst GmbH, se sídlem v Kelsterbach (Německo), zastoupenou A. Birnstielem a S. Blazekem, advokáty,

vedlejšími účastnicemi řízení,

jejímž předmětem je návrh podaný na základě článku 263 SFEU a znějící na zrušení rozhodnutí Komise C(2020) 2795 final ze dne 26. dubna 2020 o státní podpoře SA.56867 (2020/N, ex 2020/PN) – Německo – Náhrada škod způsobených společností Condor Flugdienst pandemií COVID-19,

* Jednací jazyk: angličtina.

TRIBUNÁL (desátý rozšířený senát),

ve složení A. Kornezov (zpravodaj), předseda, E. Buttigieg, K. Kowalik-Bańczyk, G. Hesse a M. Stancu, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: I. Pollalis rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 18. března 2021,

vydává tento

Rozsudek

Skutečnosti předcházející sporu

- 1 Condor Flugdienst GmbH (dále jen „Condor“) je letecká společnost, která zajišťuje charterové lety a její sídlo se nachází v Kelsterbach (Německo). Poskytuje letecké dopravní služby jednotlivým zákazníkům a cestovním kancelářím z Frankfurtu, Düsseldorfu, Mnichova a Hamburku (Německo), přičemž se soustředí na trh s rekreačními cestami.
- 2 Společnost Condor byla dříve vlastněna společností Thomas Cook Group plc (dále jen „skupina Thomas Cook“). Dne 23. září 2019 skupina Thomas Cook ukončila činnost a vstoupila do insolvenčního řízení. Z důvodu úzkých provozních a finančních vazeb mezi ní a společností Condor byla posledně uvedená rovněž vystavena finančním obtížím, a musela proto dne 25. září 2019 podat návrh na zahájení insolvenčního řízení.
- 3 Téhož dne Spolková republika Německo oznámila Evropské komisi individuální podporu ve prospěch společnosti Condor ve formě půjčky na záchranu ve výši 380 milionů eur, na kterou se vztahovala státní záruka. Cílem tohoto opatření bylo umožnit společnosti Condor pokračovat v činnosti do doby, než si vytvoří vlastní likvidní rezervy, které jí umožňují provozovat činnost nezávisle na skupině Thomas Cook. Uvedené opatření tak směřovalo k zachování řádné letecké dopravy a omezení negativních důsledků pro společnost Condor, které byly způsobeny likvidací její mateřské společnosti. Rozhodnutím ze dne 14. října 2019 C(2019) 7429 final o státní podpoře SA.55394 (2019/N) – Německo – Podpora na záchranu společnosti Condor, Komise podporu schválila.
- 4 Dne 24. dubna 2020 oznámila Spolková republika Německo Komisi v souladu s čl. 108 odst. 3 SFEU další individuální podporu ve prospěch společnosti Condor ve formě dvou jí zaručených půjček spolu s dotovanými úroky. Cílem tohoto opatření je poskytnout společnosti Condor náhradu škod, které vznikly přímo zrušením letů nebo změnou letových časů v návaznosti na zavedení omezení cestování, a konkrétně opatření proti šíření nákazy, v souvislosti s pandemií COVID-19.
- 5 Dne 26. dubna 2020 přijala Komise rozhodnutí C(2020) 2795 final o státní podpoře SA.56867 (2020/N, ex 2020/PN) – Německo – Náhrada škod způsobených společností Condor pandemií COVID-19 (dále jen „napadené rozhodnutí“), v němž dospěla k závěru, že dotčené opatření představuje státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, která je slučitelná s vnitřním trhem na základě čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU.

Řízení a návrhová žádání účastnic řízení

- 6 Návrhem došlým soudní kanceláři Tribunálu dne 6. listopadu 2020 podala žalobkyně, společnost Ryanair DAC, projednávanou žalobu.

- 7 Podáním došlým soudní kanceláři Tribunálu téhož dne požádala žalobkyně o projednání žaloby ve zrychleném řízení podle článků 151 a 152 jednacího řádu Tribunálu. Tribunál (desátý senát) rozhodnutím ze dne 2. prosince 2020 žádosti o projednání věci ve zrychleném řízení vyhověl.
- 8 Komise předložila žalobní odpověď soudní kanceláři Tribunálu dne 21. prosince 2020.
- 9 Na základě čl. 106 odst. 2 jednacího řádu podala žalobkyně dne 28. prosince 2020 odůvodněnou žádost o konání jednání.
- 10 Na návrh desátého senátu Tribunál podle článku 28 jednacího řádu rozhodl, že věc předá k projednání a rozhodnutí rozšířenému soudnímu kolegiu.
- 11 Podáním došlým soudní kanceláři Tribunálu dne 4. ledna 2021 podala Spolková republika Německo návrh na vstup do tohoto řízení v postavení vedlejšího účastníka na podporu návrhových žádání Komise; společnost Condor tak učinila podáním došlým soudní kanceláři Tribunálu dne 27. ledna 2021 a Francouzská republika dne 28. ledna 2021.
- 12 Rozhodnutími ze dne 18. ledna a 9. února 2021 předseda desátého senátu Tribunálu povolil vedlejší účastenství Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky.
- 13 Usnesením ze dne 11. února 2021 povolil předseda desátého senátu Tribunálu vedlejší účastenství společnosti Condor.
- 14 Organizačními procesními opatřeními doručenými dne 19. ledna a 11. února 2021 bylo Spolkové republice Německo, Francouzské republice a společnosti Condor povoleno na základě čl. 154 odst. 3 jednacího řádu předložit spis vedlejšího účastníka.
- 15 Spolková republika Německo ke svému spisu vedlejšího účastníka připojila důvěrné znění napadeného rozhodnutí. Na jednání Komise a společnost Condor potvrdily, že nemají námítky proti tomu, aby bylo důvěrné znění napadeného rozhodnutí sděleno žalobkyni a Tribunál na něj odkázal v rozhodnutí, kterým se končí řízení. Bylo to zaznamenáno do protokolu z jednání.
- 16 Žalobkyně navrhuje, aby Tribunál:
 - zrušil napadené rozhodnutí;
 - uložil Komisi náhradu nákladů řízení.
- 17 Komise navrhuje, aby Tribunál:
 - zamítl žalobu jako neopodstatněnou;
 - uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.
- 18 Francouzská republika navrhuje, aby Tribunál odmítl žalobu jako nepřípustnou v rozsahu, v němž směřuje ke zpochybnění opodstatněnosti napadeného rozhodnutí a ve zbývající části ji z meritorního hlediska zamítl. Podpůrně navrhuje, aby Tribunál zamítl žalobu z meritorního hlediska v plném rozsahu.
- 19 Stejně jako Komise, Spolková republika Německo a společnost Condor navrhují, aby Tribunál zamítl žalobu jako neopodstatněnou a uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

- 20 Na podporu žaloby předkládá žalobkyně čtyři žalobní důvody vycházející zaprvé z porušení zásad zákazu diskriminace, volného pohybu služeb a svobody usazování, zadruhé z nesprávného použití čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU a ze zjevně nesprávného posouzení přiměřenosti podpory, zatřetí z toho, že Komise měla zahájit formální vyšetřovací řízení, a začtvrté z porušení povinnosti uvést odůvodnění ve smyslu článku 296 SFEU.

K přípustnosti

- 21 Žalobkyně v bodech 33 až 41 žaloby tvrdí, že je aktivně legitimována jakožto „zúčastněná strana“ ve smyslu čl. 108 odst. 2 SFEU a že je „zúčastněná strana“ ve smyslu čl. 1 písm. h) nařízení Rady (EU) 2015/1589 ze dne 13. července 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 Smlouvy o fungování Evropské unie (Úř. věst. 2015, L 248, s. 9), což jí umožňuje podat žalobu na neplatnost směřující k ochraně jejích procesních práv proti napadenému rozhodnutí, které bylo přijato bez zahájení formálního vyšetřovacího řízení.
- 22 Vzhledem k tomu, že je konkurentem společnosti Condor, byly by zájmy žalobkyně ovlivněny udělením dotčeného opatření podpory, které by společnosti Condor umožnilo setrvat na trhu jakožto dotovaný konkurent, a to navzdory negativním důsledkům pandemie COVID-19. Naopak žalobkyně, která je druhou největší leteckou společností v Německu, nemá z takové podpory prospěch.
- 23 Komise nepochybně přípustnost žaloby.
- 24 Francouzská republika má za to, že žalobkyně není aktivně legitimována ke zpochybnění opodstatněnosti napadeného rozhodnutí, a první a druhý žalobní důvod jsou tedy nepřijatelné. Francouzská republika naproti tomu nepochybně přípustnost třetího žalobního důvodu, jelikož žalobkyně je podle ní nesporně zúčastněnou stranou ve smyslu čl. 108 odst. 2 SFEU, ani přípustnost čtvrtého žalobního důvodu.
- 25 Je třeba konstatovat, že o přípustnosti žaloby není pochyb, pokud žalobkyně zamýšlí tvrdit, že Komise měla zahájit formální vyšetřovací řízení podle čl. 108 odst. 2 SFEU.
- 26 V rámci kontrolního řízení zakotveného v článku 108 SFEU totiž musí být odlišeny dvě fáze. Zaprvé předběžná fáze přezkumu upravená v čl. 108 odst. 3 SFEU, která umožňuje Komisi utvořit si prvotní názor na slučitelnost dotčené státní podpory. Zadruhé formální vyšetřovací řízení stanovené v čl. 108 odst. 2 SFEU, které Komisi umožňuje získat úplné informace o všech okolnostech věci. Pouze v rámci tohoto řízení ukládá Smlouva o FEU Komisi povinnost vyzvat zúčastněné strany, aby předložily připomínky (rozsudky ze dne 19. května 1993, *Cook v. Komise*, C-198/91, EU:C:1993:197, bod 22; ze dne 15. června 1993, *Matra v. Komise*, C-225/91, EU:C:1993:239, bod 16, a ze dne 15. října 2018, *Vereniging Gelijkberechtiging Grondbezitters a další v. Komise*, T-79/16, nezveřejněný, EU:T:2018:680, bod 46).
- 27 Není-li formální vyšetřovací řízení zahájeno, zúčastněné strany, které by mohly v této druhé fázi předložit vyjádření, jsou této možnosti zbaveny. K nápravě této situace je jim přiznáno právo napadnout u soudu Evropské unie rozhodnutí Komise o nezahájení formálního vyšetřovacího řízení. Žaloba znějící na zrušení rozhodnutí založeného na čl. 108 odst. 3 SFEU podaná zúčastněnou stranou ve smyslu čl. 108 odst. 2 SFEU je tak přípustná, pokud autor této žaloby jejím podáním usiluje o zajištění ochrany procesních práv, která pro něj z posledně uvedeného ustanovení vyplývají (viz rozsudek ze dne 18. listopadu 2010, *NDSHT v. Komise*, C-322/09 P, EU:C:2010:701, bod 56 a citovaná judikatura).

- 28 V projednávaném případě Komise nezahájila formální vyšetřovací řízení a žalobkyně se v rámci třetího žalobního důvodu dovolává porušení procesních práv. S ohledem na čl. 1 písm. h) nařízení 2015/1589 podnik konkurující příjemci podpory nesporně patří mezi „zúčastněné strany“ ve smyslu čl. 108 odst. 2 SFEU (rozsudek ze dne 3. září 2020, *Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland a další v. Komise*, C-817/18 P, EU:C:2020:637, bod 50; v tomto smyslu viz rovněž rozsudek ze dne 18. listopadu 2010, *NDSHT v. Komise*, C-322/09 P, EU:C:2010:701, bod 59).
- 29 V projednávaném případě je nesporné, že mezi žalobkyní a společností Condor, příjemcem podpory, existuje konkurenční vztah. Žalobkyně totiž tvrdila, aniž jí bylo oponováno, že se účastnila leteckých spojení Německa již více než 20 let, že v roce 2019 přepravovala 19 milionů cestujících z Německa nebo do této země a že držela přibližně 9 % německého trhu, což z ní činí druhou největší leteckou společností v Německu. Žalobkyně rovněž zdůraznila, že její letový program na léto 2020, který byl vypracován před vypuknutím pandemie COVID-19, zahrnoval 265 leteckých linek s odletem ze 14 německých letišť. Kromě toho v bodě 15 napadeného rozhodnutí Komise konstatovala, že některé destinace obsluhované společností Condor byly rovněž obsluhovány žalobkyní a že tyto letecké společnosti si konkurují, pokud jde o prodej „holých letenek“, to znamená letenek prodávaných přímo jednotlivým zákazníkům. Žalobkyně je tedy zúčastněnou stranou, která má zájem na zajištění ochrany procesních práv, kterých požívá na základě čl. 108 odst. 2 SFEU.
- 30 Je tedy třeba uznat přípustnost žaloby v rozsahu, v němž se žalobkyně dovolává porušení svých procesních práv.
- 31 V této souvislosti je třeba konstatovat, že třetí žalobní důvod, který výslovně směřuje k dosažení dodržování procesních práv žalobkyně, je přípustný vzhledem k jejímu postavení zúčastněné strany, jak bylo uvedeno v bodě 29 výše. Žalobkyně totiž může pro účely ochrany procesních práv, která jí svědčí v rámci formálního vyšetřovacího řízení, uplatnit důvody způsobilé prokázat, že posouzení informací a skutečností, které Komise měla nebo mohla mít k dispozici ve fázi předběžného posouzení oznámeného opatření, mělo vyvolat pochybnosti o jeho slučitelnosti s vnitřním trhem (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 22. prosince 2008, *Régie Networks*, C-333/07, EU:C:2008:764, bod 81; ze dne 9. července 2009, *3F v. Komise*, C-319/07 P, EU:C:2009:435, bod 35, a ze dne 24. května 2011, *Komise v. Kronoply a Kronotex*, C-83/09 P, EU:C:2011:341, bod 59).
- 32 Mimoto je třeba připomenout, že žalobkyně má právo se za účelem prokázání porušení svých procesních práv z důvodu pochybností, které sporné opatření mělo vyvolat, pokud jde o jeho slučitelnost s vnitřním trhem, uplatňovat argumenty směřujících k prokázání, že konstatování slučitelnosti tohoto opatření s vnitřním trhem, ke kterému Komise dospěla, bylo nesprávné, což *a fortiori* může prokázat, že Komise měla mít pochybnosti při svém posouzení slučitelnosti tohoto opatření s vnitřním trhem. Tribunál je tudíž oprávněn přezkoumat věcné argumenty předložené žalobkyní za účelem ověření, zda mohou podpořit žalobní důvod, který žalobkyně výslovně uvedla ohledně existence pochybností odůvodňujících zahájení řízení podle čl. 108 odst. 2 SFEU (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 13. června 2013, *Ryanair v. Komise*, C-287/12 P, nezveřejněný, EU:C:2013:395, body 57 až 60, a ze dne 6. května 2019, *Scor v. Komise*, T-135/17, nezveřejněný, EU:T:2019:287, bod 77).
- 33 Pokud jde o čtvrtý žalobní důvod vycházející z porušení povinnosti uvést odůvodnění, je třeba zdůraznit, že porušení povinnosti uvést odůvodnění spadá pod porušení podstatných formálních náležitostí a představuje nepominutelný důvod, který musí být unijním soudem posouzen i bez návrhu a netýká se hmotněprávní legality napadeného rozhodnutí (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 2. dubna 1998, *Komise v. Sytraval a Brink' s France*, C-367/95 P, EU:C:1998:154, body 67 až 72).

K věci samé

- 34 Nejprve je třeba zkoumat čtvrtý žalobní důvod.

Ke čtvrtému žalobnímu důvodu, jenž vychází z porušení povinnosti uvést odůvodnění

- 35 V rámci čtvrtého žalobního důvodu žalobkyně v podstatě tvrdí, že napadené rozhodnutí je v několika ohledech stíženo chybějícím nebo nedostatečným odůvodněním.
- 36 Žalobkyně zejména tvrdí, že Komise v napadeném rozhodnutí právně dostačujícím způsobem neodůvodnila posouzení škody, kterou má dotčené opatření podpory nahradit, což jí v podstatě brání, stejně jako Tribunálu, ověřit přiměřenost uvedeného opatření podpory.
- 37 Za tímto účelem žalobkyně zejména v rámci svého druhého žalobního důvodu uvádí, že Komise neposkytla žádné vysvětlení důvodů, které ji vedly k tomu, že do výpočtu škod, které má dotčené opatření podpory nahradit, zahrnula náklady spojené s prodloužením období insolvence společnosti Condor v důsledku neúspěchu prodeje této společnosti. Žalobkyně v tomto ohledu kritizuje odůvodnění bodu 79 napadeného rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že výše uvedené náklady jsou přitom vyšší než rozdíl mezi tvrzenými škodami a výší podpory, může napadené rozhodnutí vést k nadměrné kompenzaci, a tudíž k nesprávnému použití čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU.
- 38 Komise, podporovaná Spolkovou republikou Německo, Francouzskou republikou a společností Condor, tuto argumentaci zpochybňuje. V rámci své odpovědi na druhý žalobní důvod tvrdí, že v bodech 21 a 79 napadeného rozhodnutí řádně prokázala, že dříve nepředvídatelné prodloužení insolvenčního řízení společnosti Condor bylo přímým důsledkem dotčené mimořádné události. Bez pandemie COVID-19 a omezení přijatých v této souvislosti by se na společnost Condor v dubnu 2020 již nevztahovalo insolvenční řízení. Vysvětluje, že potenciální investor odstoupil od kupní dohody z důvodu hospodářských a finančních obtíží, se kterými se setkala společnost Condor a on sám z důvodu pandemie COVID-19. Komise tak tvrdí, že žalobkyně ve skutečnosti kritizuje opodstatněnost jejího posouzení v tomto bodě, a nikoliv odůvodnění obsažené v tomto ohledu v napadeném rozhodnutí, které umožňuje plně pochopit její analýzu.
- 39 Je třeba úvodem připomenout, že podle ustálené judikatury musí být odůvodnění vyžadované článkem 296 SFEU přizpůsobeno povaze dotčeného aktu a musejí z něho jasně a jednoznačně vyplývat úvahy orgánu, jenž akt vydal, tak aby se zúčastněné osoby mohly seznámit s důvody, které vedly k přijetí opatření, a příslušný soud mohl vykonávat svůj přezkum. Požadavek odůvodnění musí být posuzován v závislosti na okolnostech případu, zejména v závislosti na obsahu aktu, povaze dovolávaných důvodů a zájmu, který mohou mít osoby, kterým je akt určen, nebo jiné osoby, kterých se akt bezprostředně a osobně dotýká, na získání těchto vysvětlení. Není požadováno, aby odůvodnění upřesňovalo všechny relevantní skutkové a právní okolnosti, jelikož otázka, zda odůvodnění aktu splňuje požadavky článku 296 SFEU, musí být posuzována s ohledem nejen na jeho text, ale také s ohledem na jeho kontext, jakož i s ohledem na všechna právní pravidla upravující dotčenou oblast (viz rozsudek ze dne 8. září 2011, Komise v. Nizozemsko, C-279/08 P, EU:C:2011:551, bod 125 a citovaná judikatura).
- 40 I když je pravda, že orgány nejsou povinny v odůvodnění přijatých rozhodnutí zaujmout stanovisko ke všem argumentům, které zúčastněné osoby před nimi uplatňují během správního řízení, nic to nemění na tom, že musí uvést skutkové okolnosti a právní úvahy, které mají zásadní význam v rámci struktury jejich rozhodnutí (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 10. července 2008, Bertelsmann a Sony Corporation of America v. Impala, C-413/06 P, EU:C:2008:392, bod 169 a citovaná judikatura, a ze dne 18. září 2018, Duferco Long Products v. Komise, T-93/17, nezveřejněný, EU:T:2018:558, bod 67).
- 41 V tomto kontextu musí rozhodnutí nezahájit formální vyšetřovací řízení stanovené v čl. 108 odst. 2 SFEU pouze obsahovat důvody, na jejichž základě se Komise domnívá, že se nepotýkala s vážnými obtížemi při posuzování slučitelnosti dotčené podpory s vnitřním trhem, a i stručné odůvodnění tohoto rozhodnutí musí být považováno za dostatečné z hlediska požadavku odůvodnění, který je stanoven článkem 296 SFEU, pokud z něj jasně a jednoznačně vyplývají důvody, proč měla Komise za to, že se s takovými obtížemi nepotýkala, přičemž otázka opodstatněnosti tohoto

odůvodnění s tímto požadavkem nesouvisí (rozsudky ze dne 27. října 2011, Rakousko v. Scheucher-Fleisch a další, C-47/10 P, EU:C:2011:698, bod 111, a ze dne 12. května 2016, Hamr – Sport v. Komise, T-693/14, nezveřejněný, EU:T:2016:292, bod 54; viz rovněž v tomto smyslu rozsudek ze dne 22. prosince 2008, Régie Networks, C-333/07, EU:C:2008:764, body 65, 70 a 71).

- 42 Článek 107 odst. 2 písm. b) SFEU, který představuje právní základ napadeného rozhodnutí, stanoví, že „[s] vnitřním trhem jsou slučitelné podpory určené k náhradě škod způsobených přírodními pohromami nebo jinými mimořádnými událostmi. Pokud jde o výjimku z obecné zásady neslučitelnosti státních podpor s vnitřním trhem, zakotvenou v čl. 107 odst. 1 SFEU, musí být čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU předmětem striktního výkladu. Ve smyslu tohoto ustanovení proto mohou být kompenzována pouze hospodářská znevýhodnění přímo způsobená přírodními pohromami nebo jinými mimořádnými událostmi. Musí tedy existovat přímá souvislost mezi škodami způsobenými mimořádnou událostí a státní podporou a je nezbytné co nejpřesnější posouzení vzniklých škod (rozsudek ze dne 23. února 2006, Atzeni a další, C-346/03 a C-529/03, EU:C:2006:130, bod 79).
- 43 Komise dále musí ověřit, zda dotčená opatření podpory mohou či nemohou být použita k náhradě škod způsobených mimořádnými událostmi, a zakáže obecná opatření, která nesouvisí se škodami údajně způsobenými takovými událostmi (rozsudek ze dne 17. února 2021, Ryanair v. Komise, T-259/20, napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2021:92, bod 25). Je rovněž třeba, aby dotčený členský stát omezil výši kompenzace na to, co je nezbytné k náhradě škod, které utrpěli příjemci dotčeného opatření.
- 44 Z toho plyne, že podpory, které mohou být vyšší než škody přímo způsobené dotčenou událostí, nespádají pod čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. listopadu 2004, Španělsko v. Komise, C-73/03, nezveřejněný, EU:C:2004:711, body 40 a 41).
- 45 Skutečnost vedoucí ke vzniku škody, jak je definována v napadeném rozhodnutí, tak musí být určující příčinou škody, kterou má dotčená podpora napravit a být přímo původem této podpory. Přímý vztah existuje pouze tehdy, je-li škoda přímým důsledkem dané události, aniž by závisela na působení jiných příčin.
- 46 V projednávaném případě je třeba zaprvé uvést, že z bodu 11 napadeného rozhodnutí vyplývá, že cílem dotčené podpory je nahradit společnosti Condor „škody přímo způsobené zrušením letů nebo změnou letových časů z důvodu omezení cestování v souvislosti s pandemií COVID-19, a zejména opatření proti šíření nákazy“. Bod 84 napadeného rozhodnutí výslovně potvrzuje tento cíl dotčené podpory.
- 47 Mimoto Komise v napadeném rozhodnutí podrobně popsala omezení cestování uložená členskými státy, a zejména Německem. Vysvětluje, že pandemie COVID-19 vedla k omezením cest po celém světě a k uzavření většiny linek letecké přepravy cestujících. Z tohoto důvodu musela společnost Condor zrušit lety nebo změnit převážnou většinu jejich letových časů a imobilizovat velkou část svého letového parku (viz zejména body 4, 9 a 72 napadeného rozhodnutí).
- 48 V bodě 59 své žalobní odpovědi Komise výslovně potvrdila, že dotčené opatření podpory má za cíl odškodnit společnost Condor za její „ztráty způsobené zrušením letů nebo změnou jejich letových časů, ke kterým došlo výlučně v důsledku uložení cestovních omezení souvisejících s pandemií COVID-19“, a že napadené rozhodnutí „nestanoví náhradu za další škody, které mohly vzniknout z důvodu pandemie COVID-19“. Komise rovněž vysvětluje, že metoda použitá v napadeném rozhodnutí pro odhad dotčených škod nezahrnuje „jiné zdroje škod“ „mimo cestovní omezení“.
- 49 Je tedy jasné, že podle samotného znění napadeného rozhodnutí a argumentů Komise v její žalobní odpovědi má dotčené opatření podpory nahradit společnosti Condor škody přímo způsobené zrušením letů a změnou letových časů z důvodu omezení cestování uložených v kontextu pandemie COVID-19, a nikoli jakékoliv jiné škody obecněji související s uvedenou pandemií.

- 50 Za těchto okolností je třeba zadruhé zkoumat, zda Komise v napadeném rozhodnutí právně dostačujícím způsobem uvedla důvody, které ji vedly zejména k závěru, že dodatečné náklady vynaložené společností Condor z důvodu prodloužení insolvenčního řízení, na které odkazuje žalobkyně, byly přímo způsobeny zrušením letů a změnou letových časů společnosti Condor z důvodu cestovních omezení uložených v souvislosti s pandemií COVID-19.
- 51 Mimoto je třeba upřesnit, že je na Komisi, která je pověřena přezkumem slučitelnosti opatření státní podpory s vnitřním trhem, aby se ujistila o existenci takové příčinné souvislosti.
- 52 V projednávaném případě Komise při posouzení výše škody, kterou má dotčené opatření podpory nahradit, vycházela v podstatě z rozdílu mezi prognózami zisků před zdaněním (dále jen „BAI“) pro období od března do prosince 2020, které byly uskutečněny před a po oznámení cestovních omezení a opatření proti šíření nákazy. Tento rozdíl byl odhadnut na 259,7 milionu eur. Kromě toho Komise považovala za „legitimní“ přičíst k této částce dodatečné náklady vzniklé společnosti Condor z důvodu prodloužení jejího insolvenčního řízení, které nebyly předvídatelné, když byly provedeny prognózy BAI po vzniku pandemie COVID-19 (bod 79 napadeného rozhodnutí). Výše těchto dodatečných nákladů byla ohodnocena na 17 milionů eur. Celková výše škody, za kterou měla být společnosti Condor poskytnuta náhrada, tak byla zvýšena na 276,7 milionu eur.
- 53 Původ dodatečných nákladů byl vysvětlen v bodech 18 až 21 napadeného rozhodnutí, z nichž v podstatě vyplývá, že od září 2019, tedy dlouho před tím, než byla uložena cestovní omezení z důvodu pandemie COVID-19, byla Condor v insolvenčním řízení a že plán restrukturalizace vypracovaný v rámci tohoto řízení stanovil zejména její prodej novému investorovi. Uvedený prodej se však nezdařil, když uvedený investor na konci března 2020 oznámil své rozhodnutí odstoupit od zamýšlené transakce. Podle bodu 21 napadeného rozhodnutí „neúspěch snahy o prodej povede k prodlouženému insolvenčnímu řízení“, které bude mít za následek dodatečné náklady odhadované na 17 milionů eur.
- 54 Zdá se, že z výše uvedených pasáží napadeného rozhodnutí vyplývá, že dotčené dodatečné náklady vyplývají z neúspěchu snah uskutečnit prodej společnosti Condor. Tento neúspěch měl za následek, že insolvenční řízení probíhající od září 2019 nemohlo být ukončeno podle původně stanoveného časového plánu, ale muselo být prodlouženo, což způsobilo dodatečné náklady spojené s tímto řízením.
- 55 Napadené rozhodnutí však nevysvětluje, v čem jsou dodatečné náklady vzniklé v rámci prodloužení insolvenčního řízení společnosti Condor přímo způsobeny zrušením letů nebo změnou letových časů této společnosti z důvodu cestovních omezení uložených v kontextu pandemie COVID-19.
- 56 Zprv je totiž třeba uvést, že Komise se v bodě 79 napadeného rozhodnutí omezila na tvrzení, že považuje za „legitimní“ připojit dodatečné náklady vzniklé v rámci prodloužení insolvenčního řízení společnosti Condor k dovolávaným škodám, neboť nebyly předvídatelné v okamžiku, kdy byly provedeny prognózy BAI po vzniku pandemie COVID-19. Nicméně skutečnost, že uvedené náklady byly či nebyly předvídatelné v tomto okamžiku, neprokazuje, že byly přímo způsobeny zrušením letů nebo změnou letových časů společnosti Condor z důvodu cestovních omezení uložených v kontextu pandemie COVID-19. Rovněž nestačí v napadeném rozhodnutí uvést, že je „legitimní“ doplnit uvedené náklady, aniž se dostatečně jasně a přesně vysvětlí důvody, pro které má Komise za to, že rozhodující příčina těchto nákladů spočívala ve výše uvedeném zrušení letů a změně letových časů.
- 57 Zadruhé napadené rozhodnutí rovněž nevysvětluje, jaký byl důvod pro neúspěch prodeje společnosti Condor. Z toho vyplývá, že v napadeném rozhodnutí není nic, co by naznačovalo, že tento prodej neuspěl z důvodu zrušení letů a změny letových časů společnosti Condor z důvodu cestovních omezení uložených v kontextu pandemie COVID-19.

- 58 Zatřetí z napadeného rozhodnutí vyplývá, že insolvenční řízení zahájené v září 2019 bylo zahájeno z důvodu finančních obtíží, se kterými se setkala společnost Condor v důsledku likvidace své mateřské společnosti, a nikoliv z důvodu obtíží spojených s pandemií COVID-19. Uvedené řízení a náklady, které se k němu vztahují, mají tedy původ v situaci před vznikem této pandemie. Za těchto okolností Komisi příslušelo zabývat se se zvláštní pozorností otázkou, zda zrušení letů a změna letových časů společnosti Condor z důvodu cestovních omezení uložených v rámci pandemie COVID-19 bylo skutečně rozhodující příčinou dodatečných nákladů vynaložených společností Condor z důvodu prodloužení insolvenčního řízení, a odůvodnit své rozhodnutí v tomto ohledu právně dostačujícím způsobem.
- 59 I za předpokladu, že by tato pandemie zkomplikovala šanci, že insolvenční řízení bude ukončeno co nejdříve, jak tvrdila Komise na jednání, nic to nemění na tom, že nic v napadeném rozhodnutí nenaznačuje, jaká příčinná souvislost je podle Komise mezi zrušením letů a změnou letových časů společnosti Condor na straně jedné a vznikem uvedených dodatečných nákladů na straně druhé. Konkrétně, i když Komise v bodě 21 napadeného rozhodnutí uvedla, že uvedené náklady byly výsledkem neúspěchu prodeje společnosti Condor, neupřesnila ani důvod tohoto neúspěchu, ani navíc, zda byla Condor v důsledku uvedeného neúspěchu povinna pokračovat v insolvenčním řízení, nebo zda by z něj mohla bez ohledu na uvedený neúspěch odstoupit. Skutečnost, že podle bodu 21 napadeného rozhodnutí mělo uvedené prodloužení trvat dva až tři měsíce, zatímco podle bodů 92 a 93 téhož rozhodnutí byl pozdější prodej společnosti Condor považován za možný kolem června 2022, zřejmě naznačuje, že Condor zamýšlela přestat podléhat uvedenému řízení již před uskutečněním takového prodeje a nezávisle na něm.
- 60 Začtvrté Komise v napadeném rozhodnutí rovněž nevysvětlila, jakým způsobem byly posouzeny dodatečné náklady vzniklé prodloužením insolvenčního řízení, jakož i druh dotčených nákladů. Kromě toho neodpověděla na otázku, zda všechny tyto náklady nebo pouze jejich část byly považovány za přímo způsobené zrušením letů a změnou letových časů společnosti Condor.
- 61 Za těchto okolností není při neexistenci jiných konkrétních a ověřitelných důkazů v napadeném rozhodnutí možné, aby Tribunál přezkoumal, zda Komise mohla dospět k závěru, aniž by v tomto ohledu měla pochybnosti, že existuje přímá příčinná souvislost mezi náklady způsobenými prodloužením doby platební neschopnosti a zrušením letů a změnou letových časů společnosti Condor z důvodu cestovních omezení uložených v kontextu pandemie COVID-19.
- 62 Komise nemůže argumentovat tím, že se německé orgány zavázaly ověřit *ex post*, zda výše podpory přesáhla výši škod, a požadovat po společnosti Condor vrácení jakékoliv nadměrné náhrady, která by z toho vyplývala (body 98 až 100 napadeného rozhodnutí). Vzhledem k tomu, že totiž Komise v napadeném rozhodnutí dospěla k závěru, že náklady spojené s prodloužením insolvenčního řízení musí být přičteny ke škodám k nahrazení, uvedené ověření *ex post* se bude týkat pouze přesného vyčíslení těchto nákladů, a nikoli právní otázky, zda uvedené náklady mohou být předmětem náhrady na základě čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU, či nikoliv.
- 63 Z toho plyne, že napadené rozhodnutí je v tomto ohledu stíženo nedostatkem odůvodnění.
- 64 Je tedy třeba vyhovět čtvrtému žalobnímu důvodu, aniž je nutné zkoumat ostatní argumenty předložené žalobkyní v rámci tohoto žalobního důvodu.
- 65 Je třeba rovněž uvést, že podle napadeného rozhodnutí byly škody způsobené společností Condor ohodnoceny na 276,7 milionu eur, zatímco výše podpory byla ohodnocena na 267,1 milionu eur. Na tomto základě Komise dospěla k závěru, že dotčené opatření podpory nepřekračuje to, co je nezbytné k náhradě uvedených škod (body 96 a 97 napadeného rozhodnutí). Z toho vyplývá, že případné odečtení nákladů spojených s prodloužením insolvenčního řízení, oceněné na 17 milionů eur, od celkové výše škody v případě, že by nebyla splněna podmínka přímé příčinné souvislosti, což Tribunál nemůže ověřit z důvodu nedostatečného odůvodnění, kterým je stíženo napadené rozhodnutí, by mělo za následek, že by výše podpory překročila výši dotčených škod, což by ji mohlo v souladu

s judikaturou citovanou v bodě 44 výše učinit neslučitelnou s vnitřním trhem. Nedostatečné odůvodnění, kterým je v tomto ohledu stíženo napadené rozhodnutí, tudíž brání Tribunálu přezkoumat, zda se Komise právem domnívala, že se nestřetla s vážnými obtížemi při posuzování slučitelnosti dotčené podpory s vnitřním trhem.

66 Nedostatečné odůvodnění, kterým je stíženo napadené rozhodnutí, má tedy za následek jeho zrušení.

67 Je tedy třeba zrušit napadené rozhodnutí, aniž by bylo třeba zkoumat ostatní žalobní důvody žaloby.

K zachování účinků zrušeného rozhodnutí

68 Podle ustálené judikatury platí, že pokud to odůvodňují naléhavé důvody právní jistoty, má unijní soud na základě čl. 264 druhého pododstavce SFEU posuzovací pravomoc k tomu, aby v každém jednotlivém případě uvedl ty účinky dotčeného aktu, které musí být považovány za zachované (obdobně viz rozsudek ze dne 22. prosince 2008, Régie Networks, C-333/07, EU:C:2008:764, bod 121 a citovaná judikatura).

69 Z článku 264 druhého pododstavce SFEU tedy vyplývá, že považuje-li to unijní soud za nezbytné, může i bez návrhu omezit zrušující účinek svého rozsudku (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 1. dubna 2008, Parlament a Dánsko v. Komise, C-14/06 a C-295/06, EU:C:2008:176, bod 85).

70 V souladu s touto judikaturou unijní soud využil možnosti omezit časové účinky určení neplatnosti právní úpravy Unie v případech, v nichž naléhavé důvody právní jistoty týkající se veškerých zájmů jak veřejných, tak soukromých, jež byly v dotčených věcech v sázce, bránily tomu, aby byly zpochybněny výběr nebo zaplacení peněžitých částek, které byly uskutečněny na základě uvedené právní úpravy v období předcházejícím dni vydání rozsudku (rozsudek ze dne 22. prosince 2008, Régie Networks, C-333/07, EU:C:2008:764, bod 122).

71 V projednávaném případě má Tribunál za to, že existují naléhavé důvody právní jistoty odůvodňující omezení časových účinků zrušení napadeného rozhodnutí. Zaprvé by totiž okamžité zpochybnění pobírání peněžních částek stanovených dotčeným opatřením podpory mělo škodlivé důsledky pro německé hospodářství v hospodářském a sociálním kontextu, který je již poznamenán nepříznivými účinky pandemie COVID-19. Zadruhé je třeba zohlednit skutečnost, že zrušení napadeného rozhodnutí vyplývá z jeho nedostatečného odůvodnění.

72 Přitom podle článku 266 SFEU je Komise, jejíž akt byl prohlášen za neplatný, povinna přijmout opatření vyplývající z výkonu tohoto rozsudku Tribunálu.

73 Z těchto důvodů je třeba pozastavit účinky zrušení napadeného rozhodnutí až do doby, než bude Komisí přijato nové rozhodnutí. S ohledem na rychlost, s jakou Komise konala od předběžného oznámení a oznámení dotčeného opatření, budou uvedené účinky pozastaveny po dobu nejvýše dvou měsíců ode dne vyhlášení tohoto rozsudku v případě, že by se Komise rozhodla přijmout toto nové rozhodnutí v rámci čl. 108 odst. 3 SFEU, a po dodatečnou přiměřenou dobu v případě, že se Komise rozhodne zahájit řízení podle čl. 108 odst. 2 SFEU (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. prosince 2008, Régie Networks C-333/07, EU:C:2008:764, bod 126).

K nákladům řízení

74 Podle čl. 134 odst. 1 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise neměla ve věci úspěch a žalobkyně požadovala náhradu nákladů řízení, je důvodné rozhodnout, že Komise ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené žalobkyní.

- 75 Kromě toho podle čl. 138 odst. 1 jednacího řádu nesou členské státy a orgány, které vstoupily do řízení jako vedlejší účastníci, vlastní náklady řízení. Podle čl. 138 odst. 3 jednacího řádu může Tribunál rozhodnout, že vlastní náklady řízení nesou i jiní vedlejší účastníci, než jsou účastníci uvedení v odstavci 1.
- 76 Je tedy třeba rozhodnout, že Spolková republika Německo, Francouzská republika a společnost Condor ponесou vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (desátý rozšířený senát)

rozhodl takto:

- 1) **Rozhodnutí Komise C(2020) 2795 final ze dne 26. dubna 2020 o státní podpoře SA.56867 (2020/N, ex 2020/PN) – Německo – Náhrada škod způsobených společností Condor Flugdienst GmbH pandemií COVID-19 se zrušuje.**
- 2) **Je třeba pozastavit účinky zrušení uvedeného rozhodnutí až do doby, než bude Komisí přijato nové rozhodnutí podle článku 108 SFEU. Uvedené účinky jsou pozastaveny po dobu nejvýše dvou měsíců ode dne vyhlášení tohoto rozsudku v případě, že by se Komise rozhodla přijmout toto nové rozhodnutí v rámci čl. 108 odst. 3 SFEU, a po dodatečnou přiměřenou dobu v případě, že se Komise rozhodne zahájit řízení podle čl. 108 odst. 2 SFEU.**
- 3) **Komise ponесе vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené společností Ryanair DAC.**
- 4) **Spolková republika Německo, Francouzská republika a společnost Condor Flugdienst ponесou vlastní náklady řízení.**

Kornezov
Hesse

Buttigieg

Kowalik-Bańczyk
Stancu

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 9. června 2021.

Podpisy.